

**ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА ПРЕДЛОГА АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ УПРАВЉАЊА ВОДАМА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2021-2023. ГОДИНЕ**

**Орган/организација/заинтересовано лице: ДРУШТВО МЛАДИХ ИСТРАЖИВАЧА БОР**

**Адреса седишта/пребивалишта: 3. октобра 71**

**Име и презиме лица које доставља предлоге: Драган Ранђеловић, председник ДМИ**

**Контакт телефон: 064 230 96 01**

**Е-пошта: [draganrandjelovic1510@gmail.com](mailto:draganrandjelovic1510@gmail.com)**

**Датум: 15.12.2020.**

**1. Примедбе, предлози и сугестије на текст Предлога акционог плана за спровођење Стратегије управљања водама на територији Републике Србије за период од 2021-2023. године**

<b>Број стране текста за измену</b>	<b>Примедбе, предлози и сугестије за измену текста</b>	<b>Образложење</b>
Страна 2, тачка 2	Ову тачку допунити оценом утицаја рударства, металургије и индустрије на квалитет површинских и подземних вода	Утицај рударства се огледа у промени нивоа и квалитета подземних вода, загађењу река са копова, рударских одлагалишта и јаловишта што је посебно изражено у Тимочкој Крајини где су Борска и Кривељска река "мртве реке" а Велики Тимок загађен (погранична река) и Ђердап рудником у Мајаданпеку (Пек, Шашка река, Дунав). Због тога Република Србија мора да предузме хитне мере санације извора, ревитализацију водотокова и санацију, рекултивацију и ремедијацију преко 2000 хектара приобаља насутог пиритном јаловином.
Страна 4, допунити	Реализацију капиталних пројеката може успорити подељена парцијална	Надлежност за управљање водама је подељена међу више

новом тачком 6	надлежност бројних министарстава за управљање водама, њихова међусобна недовољна сарадња, недовољна сарадња са локалним заједницама, недовољни капацитети локалних заједница за управљање водама и недовољно учешће јавности у информисању и доношењу одлука о управљању водама	министраства између којих нема одговарајуће сарадње и координације. Нема сарадње између државних и локалних органа па тако постоје различити пројектни приоритети на локалном и националном нивоу. Недостају правовремене информације за грађане а они су само формално укључени у доношење одлука без правог утицаја на такве процесе, што показује и процес доношења одлуке о овом програму о коме је јавност неинформисана осим појединаца који посећују сајт водопривреде.
-------------------	---	--

**2. Примедбе у појединостима (наводе се примедбе на конкретне мере/активности Предлога акционог плана за спровођење Стратегије управљања водама на територији Републике Србије за период од 2021-2023. године)**

Назив и број мере на коју се примедбе односе	Примедбе и предлог за измену	Образложење
Додати оперативни циљ 1.8.а)	Водозахвати за потребе рударства и индустрије морају бити урађени низводно од места испуштања отпадних и процедурних вода из рударства и индустрије	Рударство и индустрија су велики потрошачи вода и емитери отпадних вода. Најчешће су њихови водозахвати на рекама са малим или променљивим протицајима а испусти лоцирани низводно од њих, па своје отпадне воде испуштају у водотокове чији су протицај захватима предходно променили. То доводи до загађења река, уништења живота у њима и немогућности коришћења за наводњавање, водоснабдевање и традиционално коришћење за потребе локалног становништва.
Додати оперативни циљ 1.16.	Воде из вишенаменских акумулација морају се користити тако да се обезбеди несметан развој туризма и услови за развој, рекреацију и риболов.	У процесу приватизације рударских и индустријских комплекса, са њиховом продајом нови власници су добили право да управљају водом из вишенаменских акумулација, које су, поред осталог, предвиђене и за њихово водоснабдевање. Нови власници су заинтересовани за сигурно водоснабдевање својих постројења а не за обезбеђење услова за пројектом предвиђене намене за потребе развоја туризма, спорт, рекреацију и риболова. (Пример: Борско језеро).
Оперативни циљ 2.3. допунити	Тачка 2.а) Рударске отпадне воде и воде са одлагалишта рударског отпада и јаловишта	Рударство је велики извор отпадних вода чији утицај на површинске и подземне воде није разматран у овом плану. Отпадне воде из подземних и са површинских рудника, процедурне воде са депонија рударског отпада и флотацијских јаловишта уништители загадиле реке у које се изливају. (Пример: Борска и Кривељска река са притокама, Велики Тимок, Пек, Шашка река, Дунав)

Оперативни циљ 2.5. допунити	Додати нову тачку 1.а): са напуштених и активних рударских депонија	У Србији постоји преко 200 регистрованих напуштених депонија и велики број активних са чијих брана и површина отиче вода настала атмосферским падавинама у водотокове. Значајан број ових депонија изграђен је у долинама поред малих река па процедурна вода, без икаквог третмана, отиче у те водотокове. О овој појави нико не води рачуна а она је значајно изменила и демографску слику околних сеоских насеља и онемогућила бављење традиционалним привредним делатностима локалног становништво.
Оперативни циљ 2.5. допунити	Допунити новм тачкама 2.6. Заштита Рамсарских подручја и 2.7. Заштита мочварних подручја	Заштита Рамсарских и мочварних подручја је кључна за самопречишћавање површинских вода, предвиђена међународним документима и суфинасирана из међународних фондова.
Оперативни циљ 2.8. допунити	Допунити новом тачком 4. Утицај великих површинских копова металичних сировина на водне ресурсе (Рудници бакра код Бора и Мајданпека)	Као што је већ истакнуто у предходним образложењима ови рудници су изменили и уништили подземне воде у сликовима река: Борска и Кривељска река, Велики Тимок, Пек, Шашка река и угрозиле подземне воде пограничних водотокова Велики Тимок и Дунав, као и биодиверзитет националног парка Ђердап (који је управо проглашен за рамсарско подручје).
Стратешки циљ 5. допунити	Допунити тачком 5.2.а) Јачање капацитета локалних заједница за управљање водама	У органима локалних управа често не постоји реферат који се бави управљањем водама или су ти послови додати неком другом реферату. За успешно управљања водама и спровођење овог Програма неопходно је јачање капацитета локалних органа управљања и формирање реферата за управљање водама.
Стратешки циљ 5. допунити	Допунити тачком 6. Јачање сарадње са организацијама цивилног друштва које у својим програма имају управљање и заштиту вода.	Предходне године биле су испуњене протестима локалног становништва са захтевима очувања и заштите река. Такође, организације цивилног друштва су организовале бројне акције

		уређења, чишћења и заштите водотокова. Неопходно је остварити сарадњу свих субјеката заштите вода у циљу очувања површинских и подземних вода и одрживог развоја локалних заједница и Републике Србије.
Поглавље V изменити у делу састава радне групе тако да гласи:	Реализацију спровођења Акционог плана прати Радна група формирана од представника надлежних министарства, водопривредних предузећа, локалних заједница и организација цивилног друштва	Радна група мора бити састављена од свих субјеката који се баве управљање водама и заинтересованих страна да би се обезбедила неопходна координација спровођења програма, јавност у раду и информисаност.
Поглавље V допунити у делу објављивања извештаја тако да гласи	Поред објављивања на сајту Републичке дирекције за воде биће достављен електронским и штампаним медијима и на огласним таблама локалних заједница.	Извештај објављен на сајту Републичке дирекције је доступан малом броју заинтересованих те је потребно обезбедити његово објављивање како би био доступан заинтересованој јавности и грађанима који су погођени његовом реализацијом.
Поглавље: VIII АКТИВНОСТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ У ПЕРИОДУ ОД 2021. ДО 2023. ГОДИНЕ допунити	Допунити активностима које ће бити планиране на основу прихваћених допуна оперативних и стратешких циљева	Надамо се да ће наши оправдани предлози за допуњени циљеви бити прихваћени и материјализовани дефинисањем активности од стране Радне групе